

samme. Den høitærede Indenrigsminister udtalte sig imod Udvalgets Forslag om at lade Bestemmelsen herom udgaae, og han gjorde i saa Henseende to Rækker af Betragtninger gjældende. Jeg skal tillade mig at behandle hver af disse for sig. — Det var, sagde den høitærede Minister først, rigtigt at gøre det saa vanskeligt som muligt at faae Brændeviin, og den ærede Minister knyttede endvidere dertil den Bemærkning, at man vel maatte betænke, at Brændeviin kunde ødelægge Ungdommen baade paa Sjæl og Legeme, og at man burde erindre, hvilken helbig Forffjel der i denne Retning er tilstede imellem Bondestanden, som den er nu, og Bondestanden, som vi have kjendt den for endeel Aar tilbage. Den Bemærkning, at man ikke bør betænke sig paa at gøre det saa vanskeligt som muligt at faae Brændeviin, lyder nu rigtignok noget besynderligt i den ærede Ministers Mund, da han jo netop selv her har forelagt os et Lovforslag, som gaaer ud paa at lette Afgangen til at faae Brændeviin. Jeg kan derfor heller ikke troe Andet, end at denne Ministers Udtalelse kun har været meent med stærke Indskrænkninger, og jeg skal som en Folge deraf heller ikke dvæle videre ved den. Den Bemærkning dernæst af den ærede Minister, at man vel maatte betænke, at Brændeviin kunde være et Middel til at ødelægge Ungdommen, og at man burde erindre Forffjellen i denne Retning paa Bondestanden før og nu, vakte ganske vist levende Erindringer hos mig, idet jeg har levet under Bivsforhold, der have sat mig istand til at see, hvilken Forffjel der er paa Bondestanden nu og saa paa Bondestanden for en 40 Aar siden. Naar Bondestanden dengang kom til Byen paa Torvedagene, da var det ingenlunde sjældent, nei, det hørte snarere til Dagens Orden, at selv de bedre af Standen indløbe sig i Slagsmaal, saa at Blodet flød i Rendestene. Der er nu sikkerlig indtraadt en saare lykkelig og glædelig Forandring. Men naar den høitærede Minister, idet han henviste hertil, søgte en Støtte for sit Forslag i denne Henvisning, saa mangler der til Fuldstændiggjørelse heraf, forekommer det mig, at den ærede Minister tillige maatte have paavist, at det, der i

hiin tidligere Tid bragte hiin sorgelige Tilstand tilstede, var Friheden til at kunne faae Brændeviin, og at man derefter havde givet indskrænkende Bestemmelser i saa Henseende, samt at det var disse indskrænkende Bestemmelser, der havde hidført den nuværende Tilstand. Lykkeligvis forholder dette sig dog ikke saaledes; jeg siger lykkeligvis, fordi det, dersom den nuværende glædelige Tilstand kun hvilede paa et saa svagt Underlag som det, at der var givet indskrænkende Bestemmelser om Afgangen til at faae Brændeviin, i Virkeligheden vilde staa meget maadeligt til i Danmark for Diebliffet. Den ærede Ministers Henvisning til Forffjellen mellem Tilstanden før og nu er saaledes for mig uden Betydning. Vi vide Alle, at det er ganske andre og langt glædeligere Grunde end indskrænkende Bestemmelser om Brændevinshandelen, der have hidført den paaapegede Forandring. — Den anden Række af Betragtninger, som den ærede Minister fremførte mod Udvalgets Forslag under Nr. 1, gik ud paa, at man maatte vogte sig for at udsklette Forffjellen mellem Brændevinshandel og Udskænkning. Hvad Følgen af en saadan Udskænkning vilde blive, skildrede den ærede Minister os derhos ved at omtale, hvorledes man vilde sætte sig ned hos Brændevinshandleren og drikke Brændeviin og mulig spise Svedsker til. Hvis der nu kunde være Spørgsmaal om, at man ved det under Nr. 1 foreliggende Forslag af Udvalget vilde kunne virke til, at Udskænkning af Brændeviin blev almindelig paa Landet, saa maatte vi sikkert Alle være enige om, at der ikke kunde være Tale om at gaae ind derpaa. Men Sammenhængen mellem det nævnte Forslag og Udskænkningen af Brændeviin skulde man netop paavise, og den er ikke paa nogen Maade bleven paavist ved de almindelige Talemaader, som man i saa Henseende har anført. Udvalget har jo tværtimod gjort, hvad det efter Omstændighederne har troet det muligt at gøre, for at fremhæve Forffjellen mellem Brændevinshandel og Brændevinsudskænkning, idet det har foreslaaet det ærede Thing udtrykkelig at optage i den foreslaaede Lovs § 4 den Bestemmelse, som indeholdes i Næringsloven af 1857 om, hvad der forstaaes ved Udskænkning, og